

RTU studiju kurss "Ievads izglītībā ilgtspējīgai attīstībai"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0410
Nosaukums	Ievads izglītībā ilgtspējīgai attīstībai
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Lāsma Latsone - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Svetlana Lanka - Lektors Jānis Dzerviniks - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa mērķis ir pilnveidot studējošo pedagoģisko kompetenci ilgtspējīgas attīstības integrēšanai mācību procesā un vietējās kopienas ikdienā. Studiju procesā tiek apgūti temati saistībā ar ilgtspējīgas attīstības izaicinājumiem, globālajiem mērķiem ilgtspējīgai attīstībai, kā arī konceptuālais un metodoloģiskais pamats izglītībai ilgtspējīgai attīstībai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis: Pilnveidot studējošo pedagoģisko kompetenci ilgtspējīgas attīstības integrēšanai mācību procesā un vietējās kopienas ikdienā. Kursa uzdevumi: 1. Sniegt ievadu par izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo un metodisko pamatu; 2. Izvērtēt ilgtspējīgas attīstības un izglītības ilgtspējīgai attīstībai globālo dabu; 3. Aktualizēt pedagoģiskās darbības labās prakses pieredzi ilgtspējīgai vietējai un globālai nākotnei; 4. Aktualizēt izglītības un skolotāja (arī pirmsskolas skolotāja) lomu un atbildību ilgtspējas problēmu atpazīšanā, novēršanā un risināšanā un ilgtspējīgas nākotnes veidošanā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Patstāvīgais darbs: Obligāto konceptuālo informācijas avotu analīze, izskaidrojot ilgtspējīgas attīstības un izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo un metodoloģisko pamatu un aktualitāti. Izvēlēties vienu no norādītajiem avotiem, iepazīties ar to un uzrakstīt: - trīs atziņas, kam piekrītat, minot iemeslus - kāpēc; - trīs atziņas, kas šķiet diskutablas vai kam nepiekrītat, pamatojot iemeslus - kāpēc; - balstoties izlasītajā materiālā, sagatavot trīs jautājumus kolēģiem, kurus varēs uzdot klases diskusijā (seminārnodarībā). 2. Sagatavošanās grupu darbam ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanai mācību procesā. - stratēģiskā sadaļa (problēmas apraksts, ko varētu risināt aktualizējot izvēlētos ilgtspējīgas attīstības mērķus), - rīcības sadaļa (grupā kopīgi izstrādātie stundu, nodarbību vai pasākumu plāni un uzdevumu apraksti ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanai mācību), - refleksijas sadaļa (izstrādāto plānu un uzdevumu aprakstu priekšrocības un nepilnības, ieteikumi turpmākai rīcībai integrējot izvēlētos ilgtspējīgas attīstības mērķus mācību procesā - grupas dalībnieku sadarbības un līdzdalības izvērtējums, piem., iesaistīšanās kopīga darba veikšanā, pienākumu sadale, atbalsta un atgriezeniskās saites sniegšana grupā Grupu darbu prezentēšana 3. Patstāvīgais darbs: Darbs ar obligātajiem metodiskajiem informācijas avotiem. Izvēlēties vienu no norādītajiem avotiem un analizēt ilgtspējīgas attīstības izaicinājumus, sasniegumus un aktualitāti izglītībā. Aprakstīt: - trīs atziņas, kas ir saistītas ar savu jau esošo pedagoģisko pieredzi vai uzskatiem; - trīs atziņas, ko savā pedagoģiskajā darbībā gribētu izmēģināt vai pielietot tuvākajā laikā, minot iemeslus - kāpēc; - trīs atziņas, ko savā pedagoģiskajā darbībā izmantot būtu problemātiski, pamatojot savu viedokli. Sagatavoties argumentētai diskusijai par izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo un metodoloģisko pamatu un labās prakses piemēriem ilgtspējīgas vietējās un globālās nākotnes nodrošināšanai. Noslēguma pārbaudījums (eksāmens): Eseja par studiju kursā veicinātajām pārmaiņām personīgajā un profesionālajā jomā, kritiski izvērtējot formālās, neformālās un ikdienas izglītības lomu, pieredzi un iespējas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā un reflektējot par savas izpratnes un pedagoģiskās darbības pilnveidi ilgtspējīgai vietējai un globālai nākotnei.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Belousa, I., Pastore, A. (2015). Glokālizācijas metodoloģija glokālizācijas izpratnes bagātināšanai un glokālās pieredzes pilnveidei. R.: LAPAS. 2. LAPAS. (2017). Ilgtspējīgas attīstības mērķi: es, kopiena, valsts un pasaule. Pieejams: http://lapas.lv/wp-content/uploads/2018/01/Metodiskais-materi%C4%81s_IAM.pdf 3. Pipere, A., Iliško, Dz., Mičule, I. (2015). Ilgtspējīga attīstība – no zināšanām uz darbību. Palīgs skolām un skolotājiem. Daugavpils: DU Akadēmiskais apgāds “Sauls”. 4. Pasaules lielākā mācību stunda (2023) Pasaules lielākā mācību stunda UNESCO Latvijas Nacionālā komisija 5. Scoffham, Stephen (2023). Sustainability education: A Classroom Guide. Bloomsbury Papildu/Additional: 1. Attīstība izpaužas cilvēkos: 2015. gads bija veltīts viņu stāstiem. (2016). Luksemburga: ES Publikāciju birojs. 2. Bērziņa, G. (red.) (2009). Es pasaulē, pasaule ap mani: Pedagoģisks materiāls pamatzināšanu apguvei par kolonizāciju, rasismu, godīgo tirdzniecību un globālo tirgu. R.: MITI. 3. De Heer, M. Darāmo lietu saraksts planētai vai The Planet and the 17 Goals: A Comic about the Global Goals for Sustainable Development. Comics Uniting Nations Initiative. 4. Globālā skolotāja rokasgrāmata (2015). R.: Humana People to People in Latvia. 5. IAC. (2015). Attīstības/ globālās izglītības materiālu portfolio. Pieejams: http://www.globalaizglitiba.lv/assets/Globalaizglitiba/materiali/e-Globalas-izglitiba-materialu-PORTFOLIDec.pdf 6. Jauniešu pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programma pilsoniskās kompetences veidošanā: Metodisks līdzeklis. (2017). Ogre: Attīstības un inovāciju mācību centrs. 7. Lauriņa, I. (2011). Cimdu Dukša un ZeķuZaķa neparastais ceļojums. R.: Humana People to People in Latvia. 8. Līdzdalības piedzīvojums: Rokasgrāmata sākumskolas skolotājiem. (2017). R.: Latvijas Bērnu Labklājības tīkls. 9. No meža līdz papīram: Mācību līdzeklis pirmsskolai un sākumskolai. (2017). Rēzekne. 10. Raibā tomātu pasaule: Mācību līdzeklis pirmsskolai un sākumskolai. (2017). Rēzekne. 11. Rokas lelles stāsta Āfrikas bērnu stāstus, Наручные куклы рассказывают: Рассказывают дети Африки. R.: Humana People to People in Latvia. 12. Vannas pīlīte, kurp tu peldi? Mācību līdzeklis pirmsskolai un sākumskolai. (2017). Rēzekne. 13. UNESCO LNK: Starptautiskā izglītības akcija “Pasaules lielākā mācību stunda” Latvijā: 14. Līdzdalība (2018): http://www.skolas.unesco.lv/lv/pasaules-lielaka-stunda/pasaules-lielaka-macibu-stunda-2018/ Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. Firth, R., & Smith, M. (Eds.). (2017). Education for Sustainable Development: What was achieved in the DESD. NY: Routledge. 2. Globālā izglītība starptautiskajā brīvprātīgajā darbā. (2015). R.: JASMA 3. Latvijas ilgtspējīga attīstība: Analīze par nevalstisko organizāciju iespējām līdzdarboties. Papildinājums Latvijas valdības ziņojumam par Ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanu Latvijā. (2018). R.: LAPAS. Pieejams: http://lapas.lv/wp-content/uploads/2018/12/NVOzinojums-LV_v2_final_ar-foto-autoru_18.12.2018.pdf 4. Learning for the future: Competences in Education for Sustainable Development. (2012). UN EC for Europe Steering Committee on ESD. Учиться в интересах будущего: компетенции в области образования в интересах устойчивого развития. (2012). UN EC for Europe Steering Committee on ESD. 5. Rompeyk, E. (2007). Gribam ilgtspējīgu attīstību. R.: Friedrich-Stiftung. Pieejams: http://www.varam.gov.lv/files/text/Darb_jomas/Book_gribamia.pdf 6. Global Education Manual. (2015). Bucharesti: A.R.T. Fusion Association. 7. Hicks, D. (2012). Sustainable Schools, Sustainable Futures: A Resource for Teachers. WWF-UK. 8. UNESCO. (2015). Globālā pilsoniskuma izglītība: Tēmas un mācību mērķi. Parīze. UNESCO. Pieejams: https://drive.google.com/file/d/1Rb6e84UmAT9KCROjDxleff7z-V3HQ8ze/view 9. Attīstības Sadarbības Vēstis. 10. Vides Vēstis: http://www.videsvestis.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakts stundas	Patstāv. darbs	Kontakts stundas	Patstāv. darbs
Ilgtspējīga attīstība: izaicinājumi, sasniegumi un aktualitāte izglītībā: - No Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM) uz Ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM). - Globālo izaicinājumu atbalsis valsts, vietējās kopienas un individuālajā kontekstā. - Ilgtspējīgas attīstības izpratne. - Praktiski risinājumi ilgtspējīgai attīstībai. - Globālo izaicinājumu un ilgtspējīgas attīstības aktualitāte izglītībā. Patstāvīgais darbs: Obligāto konceptuālo informācijas avotu analīze, izskaidrojot ilgtspējīgas attīstības un izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo un metodoloģisko pamatu un aktualitāti.	6	8	2	12
Globālie mērķi ilgtspējīgai attīstībai: - No Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM) uz Ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM). - Globālā Dienaskārtība – ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi un apakšmērķi (SP – People, Planet, Prosperity, Peace, Partnership). - Cilvēki – 1., 2., 3., 4., 5.mērķis, - Planēta – 6., 12., 13., 14., 15.mērķis, - Labklājība – 7., 8., 9., 10., 11.mērķis, - Miers un partnerība – 16., 17.mērķis; - Ilgtspējīgas attīstības mērķu aktualitāte valsts attīstībā. - Ilgtspējīgas attīstības mērķu aktualizēšana izglītībā un mācību procesā. Patstāvīgais darbs: Gatavošanās grupu darbam par ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanu mācību procesā.	6	12	4	16

Izglītība ilgtspējīgai attīstībai: konceptuālais un metodoloģiskais pamats: - Izglītības ilgtspējīgai attīstībai vispārīgs apskats un dažādu nozīmīgāko ieinteresēto pušu skatījumi. - Izglītības ilgtspējīgai attīstībai metodoloģija: pieejas, metodes, paņēmieni, mācību resursi. - Virtuālā vide un tehnoloģiju atbalsts izglītībai ilgtspējīgai attīstībai. - Izglītības ilgtspējīgai attīstībai pētniecība. Patstāvīgais darbs: Darbs ar obligātajiem metodiskajiem informācijas avotiem.	8	12	4	14
“Pasaules lielākā mācību stunda”: labās prakses pieredze un pedagoģiskā darbība ilgtspējīgai vietējai un globālai nākotnei: - Labās prakses pieredze ilgtspējīgas attīstības aktualizēšanai izglītībā. - Starptautiskā akcija “Pasaules lielākā mācību stunda”. Patstāvīgais darbs: Darbs ar obligātajiem metodiskajiem informācijas avotiem. Pasaules lielāko mācību stundu izpēte un analīze. Gatavošanās noslēguma pārbaudījumam.	8	12	4	16
Pedagoģiskās darbības plānošana, īstenošana un izvērtēšana ilgtspējīgai vietējai un globālai nākotnei. - Līdzdalība vietējā kopienā tās ilgtspējīgai attīstībai. Patstāvīgais darbs: Gatavošanās noslēguma pārbaudījumam: Eseja par studiju kursā veicinātajām pārmaiņām personīgajā un profesionālajā jomā.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Pārzina ilgtspējīgas attīstības un izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo un metodoloģisko pamatu un aktualitāti. 2. Zina un prot raksturot ilgtspējīgas attīstības mērķus un apakšmērķus, to aktualitāti pasaules, valsts un kopienas attīstībā, un to pielietojumu mācību saturā kā caurviju kompetenču pamatu un pedagoģiskajā darbībā.	Pārbaudes darbi: 1. Obligāto konceptuālo informācijas avotu analīze. Diskusija. 2. Grupu darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanai mācību procesā. Prezentācija. 3. Darbs ar obligātajiem metodiskajiem informācijas avotiem. Argumentēta diskusija. 4. Eseja par studiju kursā veicinātajām pārmaiņām personīgajā un profesionālajā jomā. Vērtējums 10 ballu skalā atbilstoši kursa sniedzamajiem rezultātiem
Prasmes: 3. Prot analizēt ilgtspējīgas attīstības izaicinājumus, sasniegumus un aktualitāti izglītībā visos līmeņos. 4. Prot kritiski izvērtēt formālās, neformālās un ikdienas izglītības lomu, pieredzi un iespējas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā. 5. Spēj argumentēti diskutēt par izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo un metodoloģisko pamatu un labās prakses piemēriem ilgtspējīgas vietējās un globālās nākotnes nodrošināšanai. 6. Prot sadarboties ar grupasbiedriem uz ilgtspējīgu attīstību vērstu metodisku risinājumu kopradē.	Pārbaudes darbi: 1. Obligāto konceptuālo informācijas avotu analīze. Diskusija. 2. Grupu darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanai mācību procesā. Prezentācija. 3. Darbs ar obligātajiem metodiskajiem informācijas avotiem. Argumentēta diskusija. 4. Eseja par studiju kursā veicinātajām pārmaiņām personīgajā un profesionālajā jomā. Vērtējums 10 ballu skalā atbilstoši kursa sniedzamajiem rezultātiem
Kompetences: 7. Piemēro savu izpratni par ilgtspējīgu attīstību, izglītību ilgtspējīgai attīstībai un ilgtspējīgas attīstības mērķiem pedagoģiskās darbības plānošanā un īstenošanā. 8. Reflektē un pilnveido savu izpratni un pedagoģisko darbību ilgtspējīgai vietējai un globālai nākotnei. 9. Pilnveidotas prezentēšanas prasmes, jautājumu uzdošanas prasmes.	Pārbaudes darbi: 1. Obligāto konceptuālo informācijas avotu analīze. Diskusija. 2. Grupu darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanai mācību procesā. Prezentācija. 3. Darbs ar obligātajiem metodiskajiem informācijas avotiem. Argumentēta diskusija. 4. Eseja par studiju kursā veicinātajām pārmaiņām personīgajā un profesionālajā jomā. Vērtējums 10 ballu skalā atbilstoši kursa sniedzamajiem rezultātiem

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. Patstāvīgais darbs: Obligāto konceptuālo informācijas avotu analīze, izskaidrojot ilgtspējīgas attīstības un izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo un metodoloģisko pamatu un aktualitāti. Izvēlēties vienu no norādītajiem avotiem, iepazīties ar to un uzrakstīt: - trīs atziņas, kam piekrītāt, minot iemeslus - kāpēc; - trīs atziņas, kas šķiet diskutablas vai kam nepiekrītāt, pamatojot iemeslus - kāpēc; - balstoties izlasītajā materiālā, sagatavot trīs jautājumus kolēģiem, kurus varēs uzdot klases diskusijā (seminārnodarbībā).	20
2. Grupu darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanai mācību procesā. - stratēģiskā sadaļa (problēmas apraksts, ko varētu risināt aktualizējot izvēlētos ilgtspējīgas attīstības mērķus), - rīcības sadaļa (grupā kopīgi izstrādātie stundu, nodarbību vai pasākumu plāni un uzdevumu apraksti ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanai mācību), - refleksijas sadaļa (izstrādāto plānu un uzdevumu aprakstu priekšrocības un nepilnības, ieteikumi turpmākai rīcībai integrējot izvēlētos ilgtspējīgas attīstības mērķus mācību procesā) - grupas dalībnieku sadarbības un līdzdalības izvērtējums, piem., iesaistīšanās kopīga darba veikšanā, pienākumu sadale, atbalsta un atgriezeniskās saites sniegšana grupā Grupu darbu prezentēšana	20

3. Patstāvīgais darbs: Darbs ar obligātajiem metodiskajiem informācijas avotiem. Izvēlēties vienu no norādītajiem avotiem un analizēt ilgspējīgas attīstības izaicinājumus, sasniegumus un aktualitāti izglītībā. Aprakstīt: - trīs atziņas, kas ir saistītas ar savu jau esošo pedagoģisko pieredzi vai uzskatiem; - trīs atziņas, ko savā pedagoģiskajā darbībā gribētu izmēģināt vai pielietot tuvākajā laikā, minot iemeslus - kāpēc; - trīs atziņas, ko savā pedagoģiskajā darbībā izmantot būtu problemātiski, pamatojot savu viedokli. Sagatavoties argumentētai diskusijai par izglītības ilgspējīgai attīstībai konceptuālo un metodoloģisko pamatu un labās prakses piemēriem ilgspējīgas vietējās un globālās nākotnes nodrošināšanai.	20
Noslēguma pārbaudījums (eksāmens): Eseja par studiju kursā veicinātajām pārmaiņām personīgajā un profesionālajā jomā, kritiski izvērtējot formālās, neformālās un ikdienas izglītības lomu, pieredzi un iespējas ilgspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā un reflektējot par savas izpratnes un pedagoģiskās darbības pilnveidi ilgspējīgai vietējai un globālai nākotnei.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	